

Aquest és el manuscrit de l'autor acceptat per a la publicació a l'*Anuari de la Societat Catalana de Filosofia* al número XXXV

Aquesta versió pot ser sotmesa a canvis durant el procés de producció

ISSN: 1130-4383

Dipòsit: B.29.422-1991

El nihilisme mereològic i l'estratègia de la paràfrasi: Una avaluació crítica

Adrián Solís

Universitat de Barcelona

solisadriansolis@gmail.com

Resum: En aquest article pretenc fer una crítica al nihilisme mereològic, al·ludint que les expressions «simples agrupats en-tant-que-F» tenen unes conseqüències desastroses per als seus compromisos ontològics. Primer, explicaré què és el nihilisme mereològic -que és part de l'*eliminativisme*- el qual pretén negar l'existència dels objectes compostos (objectes amb parts pròpies) i l'*estratègia de la paràfrasi*: l'ús que fan de les expressions «simples agrupats en-tant-que-F» per referir-se als objectes ordinaris sense comprometre's amb l'existència d'objectes compostos, però posaré l'èmfasi en aquells nihilistes mereològics que pretenen explicar l'existència de les propietats emergents. Seguidament, presentaré una classe de crítiques, les de Bennett i Tallant, sobre l'ús d'aquesta estratègia per part dels nihilistes, i quina és la resposta crítica que ofereix Brenner sobre aquesta classe de crítica. Finalment, presentaré la meua crítica on mostraré que el nihilisme mereològic utilitzant l'*estratègia de la paràfrasi* s'està compromentent amb l'existència d'objectes compostos i que la crítica de Brenner no funciona amb la meua postura.

Paraules clau: nihilisme mereològic, objectes compostos, simples agrupats en-tant-que-F, parts pròpies, parts materials, parts formals.

Mereological Nihilism and the Paraphrase Strategy: A critical evaluation

Abstract: In this paper I intend to critique mereological nihilism, alluding that the expression «simples arranged F-wise» has disastrous consequences for its ontological commitments. First, I will explain what mereological nihilism is -which is part of Eliminativism- which tries to deny the existence of composite objects (objects with proper parts) and the *Paraphrase Strategy*: the use they make of the expression «simples arranged F-wise» to refer to ordinary objects without committing to the existence of composite objects, and I put the focus on the mereological nihilist that pretends to explain the existence of emergent properties. Second, I will present a kind of criticism, by Bennett and Tallant, of the use of this strategy by nihilism and which is the response of Brenner about this kind of criticism. Finally, I will present my criticism where I will show that nihilism by using the *Paraphrase Strategy* is committing itself to the existence of composite objects and that the Brenner's critique does not work with my position.

Keywords: mereological nihilism, composite objects, simples arranged F-wise, proper parts, material parts, formal parts.

1. Introducció

En aquest precís moment, em trobo assegut a la cadira del meu escriptori davant del meu ordinador personal, amb una tassa de cafè acabat de fer, escrivint aquest article. Alhora, estic pensant en les equacions de primer i segon grau, les quals el meu germà està estudiant, i necessita de la meva ajuda per comprendre-les. De fons, escolto a la meva àvia parlant de l'existència d'un ésser infinit i perfecte.

De tots aquests objectes als quals m'he referit, quants considerariem que existeixen? La resposta més intuïtiva és que tant l'ésser infinit i perfecte com les equacions de primer i segon grau, necessitariem molt bons arguments per considerar que existeixen independentment de les nostres consideracions. Per contra, les nostres intuïcions ens porten a considerar que els objectes ordinaris¹ com la cadira, l'ordinador, l'àvia... existeixen independentment de les nostres consideracions. Ens semblaria descabellat negar l'existència d'aquests objectes.

No obstant, hi ha una postura en el debat metafísic sobre els objectes materials que sembla anar en contra de les nostres intuïcions perquè nega l'existència dels objectes compostos, és a dir, de tots els objectes ordinaris, ja que els objectes que hem anomenat anteriorment,

¹ Podem definir els objectes ordinaris com objectes als que naturalment considerem que tenen instàncies en les nostres bases perceptives, com per exemple els que hem anomenat (Korman, 2020, §1).

cadascun d'ells està compost per diferents parts. Aquesta postura és l'*eliminativisme*, que considera que no existeix cap objecte que tingui *parts pròpies* on «*x* és una *part pròpia* de *y* =_{df} *x* és part de *y*, però *y* no és part de *x*»² (Markosian, 1998, 219), és a dir, que nega l'existència dels objectes compostos, però considera que existeix un tipus d'objectes que són els *simples* on «*x* és un *simple* =_{df} *x* no té parts pròpies»³ (Markosian, 1998, 219). L'eliminativisme és una postura amb una gran varietat de divergències internes sobre quins són exactament els objectes que existeixen⁴, però la gran majoria de les teories eliminativistes estan d'acord en negar l'existència dels objectes ordinaris⁵. S'acostuma a presentar aquesta postura dient que a la *pregunta especial sobre la composició* (PEC): «sota quines circumstàncies un parell d'objectes satisfà el predicat '*x* és una part pròpia de *y*'?»⁶ (van Inwagen, 1990, 21), la resposta que donen és: *mai* un parell d'objectes satisfà l'anterior predicat (van Inwagen, 1990, 72).

Per l'objectiu d'aquest treball anomenaré a aquesta postura: *nihilisme mereològic*⁷, dins el qual dirigiré la meua crítica a un subconjunt de nihilistes, que més endavant aclariré.

1.1. Estratègia de la paràfrasi

Tot i que el nihilisme mereològic nega l'existència dels objectes ordinaris, els seus defensors saben que els parlants competents dels diferents llenguatges es refereixen a aquests objectes en totes les seves experiències vitals. És per això que els nihilistes han dissenyat una forma de parlar sobre els objectes ordinaris sense comprometre's amb la seva existència. Van Inwagen (1990) va ser el primer en formular aquesta estratègia que anomenaré: *estratègia de la paràfrasi*.

El nihilista es compromet només amb l'existència dels simples, aquelles entitats que no tenen parts, és per això que considera que els objectes ordinaris, com cadires, que tenen diferents parts: quatre potes, un respall i un seient, no existeixen. L'únic que existeix

² Traducció pròpia.

³ Traducció pròpia.

⁴ Cf. Dorr (2003, 2005) defensa una versió microfísica de l'existència dels simples, van Inwagen (1990) es compromet amb l'existència d'alguns objectes compostos: els organismes vius, però nega l'existència dels altres, o Merricks (2001) que permet l'existència d'uns determinats objectes compostos: els organismes amb consciència.

⁵ Alguns eliminativistes com Contessa (2014) neguen l'existència dels objectes compostos però consideren que els objectes ordinaris com els anomenats anteriorment existeixen, però no són un objecte únic sinó molts objectes agrupats en-tant-que-F.

⁶ Traducció pròpia.

⁷ En molts casos em referiré a aquesta postura amb el mot «nihilisme».

són simples agrupats en-tant-que-cadira. Si una cadira té n simples, ordinàriament ens comprometriem també amb l'existència de $n+1$, que seria la cadira presa com un tot. No obstant, el nihilista afirma que només existeix n simples agrupats en-tant-que-cadira⁸. És per això que van Inwagen (1999, 108-109) considera que en proposicions ordinàries com:

(1) Hi ha una cadira davant meu.

El nihilista pot crear una paràfrasi que mostra els seus compromisos ontològics:

(1') Hi ha simples agrupats en-tant-que-cadira davant meu.

El nihilista considera que (1') ens diu el món tal i com és, i alhora ens permet explicar la manca d'isomorfisme entre com és el món i com ens el representem ordinàriament. Per aquesta raó el nihilista necessita d'aquesta estratègia per explicar per què les cadires no existeixen, sinó que només existeixen simples agrupats en-tant-que-cadira.

Ara bé, és l'*estratègia de la paràfrasi* una bona forma de defensar el nihilisme mereològic, o més bé quelcom que es revela en la seva contra?

1.2. Nihilisme mereològic i propietats emergents

Hem dit que centraria la meua crítica al denominat *nihilisme mereològic*. No obstant, dirigiré la meua crítica a uns nihilistes en concret: aquells que intenten acomodar l'existència de les propietats emergents amb el *nihilisme mereològic*.

1.2.1. Què són les propietats emergents?

Pel que hem estat explicant sobre el *nihilisme mereològic*, és un tipus de posició ontològicament monista, ja que considera que només existeix una classe d'entitats al món: els simples, per tant, tot el domini de l'existent està en un mateix nivell ontològic (Cornell, 2017, 5).

No obstant, hi ha filòsofs i filòsofes que consideren que allò existent no pot ser reduït tot a un únic nivell ontològic, sinó que s'ha de parlar sobre diferents nivells ontològics, ja que al món existeixen diferents classes d'entitats, és a dir, defensen un pluralisme ontològic. Aquests defensors⁹ ens diuen que al món, en determinats casos on les parts

⁸ Cf. (Merricks, 2001, 171), (Sider, 2013, 2-3), (van Inwagen, 1990, 108-109).

⁹ Els defensors de les propietats emergents tenen postures molt diverses i existeixen diferents formes de concebre-les. Intento ser el més neutral possible en com són aquestes propietats emergents, la meua intenció és només remarcar que les propietats emergents no es poden atribuir a les parts d'una entitat, sinó que són

formen un sistema determinat, sorgeixen unes propietats que no poden ser atribuïdes a les seves parts: les propietats emergents, les quals hem de considerar que les posseeix el sistema com a tal, un determinat *tot*, i no les seves parts. És a dir, l'emergentista ens diu que no podem atribuir als simples la possessió de les propietats emergents, sinó que aquestes pertanyen al sistema conjunt que forma l'agrupació d'aquests simples, el *tot* al que donen forma és qui posseeix la propietat emergent. Podem diferenciar al *tot* i a les seves parts, per les diferents propietats que tenen, ja que el *tot* té unes propietats emergents que les seves parts no tenen.

L'emergentista es compromet amb l'existència de la novetat ontològica. Donades certes circumstàncies d'agrupació de les parts del nivell més bàsic de la realitat, poden sorgir composicions més complexes que per les propietats que tenen són diferents de les seves parts. Així podem parlar d'entitats físiques, químiques, biològiques, socials... (Bunge, 1997, 503).

Hi ha diferents àmbits on podem parlar de l'existència de propietats emergents. Per exemple, Maudlin (1999) considera que la mecànica quàntica posa en problemes a aquells que pretenen reduir els sistemes físics (aquells que podem dir que són un *tot*: objectes compostos) a la suma de les seves parts (1999, 50), ja que els resultats de les investigacions científiques porten a un inevitable holisme, a considerar que el *tot* (el sistema) és més que la suma de les seves parts (1999, 56). També en el debat sobre la naturalesa de la ment i quina relació manté amb el cervell, Bunge (1997 i 2011) per donar una resposta materialista però no fiscalista, considera que la ment no pot ser reduïda al cervell i els seus components cel·lulars, sinó que la ment és el resultat emergent de l'evolució de la matèria, la ment és ontològicament diferent al cervell però depèn ontològicament d'ell per la seva existència (1997, 507); (2011, 42-43).

L'existència de propietats emergents, les quals només es poden atribuir al *tot* i no a les seves parts, és una tesis que posa en problemes al nihilisme, ja que aquesta última postura considera que només existeixen simples (Cornell, 2017, 5). Caves (2018) exemplifica això en forma d'argument que anomena: *argument dels no-portadors* (2018, 4):

«P1. Si una propietat és instanciada en el món, existeix un portador adequat.

unes propietats que posseeix l'objecte compost com a tal, que és quelcom que crec que acceptaria tant l'emergentista dèbil com l'emergentista fort. Consulteu (O'Connor, 2020) per a una exhaustiva exposició de les propietats emergents.

P2. Hi ha propietats emergents instanciades en el món.

P3. Existeixen portadors adequats per les propietats emergents (per P1+P2).

P4. Si el nihilisme és vertader, l'únic portador per alguna propietat són els simples mereològics.

P5. Els simples mereològics no són portadors adequats per les propietats emergents.

P6. Si el nihilisme és vertader, no existeixen portadors adequats per les propietats emergents (per P4 i P5).

C1. Aleshores: el nihilisme és fals (per P3 + P6).»¹⁰ (2018, 4)

Ara bé, no té cap sortida el nihilista per seguir defensant la seva proposta de negar l'existència dels objectes compostos, donada l'existència d'aquestes propietats emergents? Cornell pensa que ens hem de fer la següent pregunta: «perquè hauria l'existència de propietats emergents necessàriament implicar l'existència d'objectes compostos?»¹¹ (2017, 8).

1.2.2. Explicació nihilista de les propietats emergents

Si el nihilista no vol renunciar als seus compromisos ontològics, ha d'explicar la compatibilitat de les propietats emergents amb l'existència única dels simples, sense necessitat d'objectes compostos. Per fer-ho, el nihilista (Caves, 2018, 4) pot al·ludir a que en l'*argument dels no-portadors*, P6 és falsa, perquè el nihilisme pot oferir portadors adequats per a les propietats emergents. Això ho pot fer a través de la defensa de la *instanciació col·lectiva*, on el nihilista insisteix en que els simples instancien col·lectivament certes propietats -les propietats emergents- sense que això impliqui que aquestes propietats siguin ni reduïbles ni explicables en virtut de les propietats de cada un dels simples (Cornell, 2017, 8).

Considerem que *P* és una propietat emergent. Per l'emergentista, això implicaria comprometre'ns amb l'existència d'un objecte compost *O*, diguem un gat, que és qui posseeix *P*. En canvi, el nihilista el que ens diria és que *P* no ens obliga a comprometre'ns amb l'existència d'*O*, en aquest cas d'un gat. En l'ontologia del nihilista, el gat és únicament una agrupació de simples en-tant-que-gat que realitzen unes determinades propietats. Per explicar aquesta propietat emergent *P*, el nihilista ens diu que la propietat

¹⁰ Traducció pròpia.

¹¹ Traducció pròpia.

no és posseïda per un objecte compost *O*, sinó que tots els simples, que estan organitzats conforme al que correspon a les activitats felines, *instancien col·lectivament* la propietat *P* (Caves, 2018, 5-6); (Cornell, 2017, 9). El gat, com a objecte compost, no posseeix la propietat de, per exemple, miolar sinó que aquesta propietat emergent és *instanciada col·lectivament* per tots els simples agrupats en-tant-que-gat.

Amb la instanciació col·lectiva el nihilista pot explicar les propietats emergents sense comprometre's amb l'existència d'objectes compostos i sense atribuir als simples, presos individualment, com els portadors de les propietats emergents.

És important remarcar que aquests nihilistes, que pretenen acomodar el nihilisme mereològic amb les propietats emergents, conceben les relacions que existeixen en el món de formes diferents que el nihilisme mereològic com a posició general. Per Caves (2018) i Cornell (2017) la relació en «simples agrupats en-tant-que-gat», on els simples instancien col·lectivament propietats emergents, és una relació diferent de la de «simples agrupats en-tant-que-cadira», on els simples no instancien col·lectivament cap propietat emergent.

2. Crítiques al nihilisme mereològic

Alguns filòsofs i filòsofes han fet diferents crítiques¹² a l'*estratègia de la paràfrasi* per diferents raons. Em centraré en una classe de crítica que considera que el nihilista no pot oferir una resposta a què és exactament que els simples estiguin agrupats en-tant-que-F sense soscar els seus interessos ontològics. Presentaré la posició de Bennett (2009) i Tallant (2014).

2.1. Bennett: la simplicitat injuriada

El punt més important en la crítica de Bennett (2009) a l'*estratègia de la paràfrasi* és que ella considera que si el nihilista vol dur a terme aquesta estratègia aleshores està soscant les motivacions ontològiques que l'han portat a adoptar la seva proposta.

Normalment es menciona com una de les virtuts del nihilisme la seva simplicitat, no només ontològica, sinó també ideològica (Sider, 2013, 3-4), ja que es considera que com més simple és una teoria, millor és. Per això, el nihilista no necessita parlar sobre relacions

¹² Crítiques com: Uzquiano (2004, 437) considera que l'estratègia de la paràfrasi suposa compromisos ontològics indesitjables, o Thomasson (2007, 153) diu que si ens comprometem amb l'existència de simples agrupats en-tant-que-cadira això implica analíticament un compromís amb l'existència de cadires. No obstant, no és la meua intenció seguir cap d'aquestes línies d'argumentació.

entre part i tot, ni sobre composició, sinó que només necessita parlar de simples i les agrupacions que duen a terme (Sider, 2013, 4).

No obstant, Bennet (2009, 60) considera que el nihilisme amb l'*estratègia de la paràfrasi* no és una teoria tan ideològicament simple com se suposa. Pensem per exemple amb l'existència d'un gos. Per al nihilista, el gos no existeix, només existeixen simples agrupats en-tant-que-gos. No obstant, quan parlem de gossos, ordinàriament diferenciem en ells diferents nivells: òrgans, cèl·lules, molècules, àtoms... El nihilista no pot oferir una resposta tan simple com dir que només existeixen simples agrupats en-tant-que-gos, sinó que ha de donar una resposta en forma d'estructura: «((((((hi ha simples agrupats en-tant-que-àtoms) agrupats en-tant-que-molècules) agrupats en-tant-que-orgànul) agrupats en-tant-que-cèl·lules) agrupats en-tant-que-òrgans) agrupats...))»¹³ (Bennett, 2009, 60) per això el nihilista no té una ideologia tan simple com normalment s'assumeix, ja que ha de retre comptes de moltes més estructures del tipus: simples agrupats en-tant-que-F.

Per aquesta raó, Bennett (2009, 63) considera que el nihilista utilitzant l'*estratègia de la paràfrasi* està minant la motivació que l'havia portat a acceptar el nihilisme mereològic: la simplicitat ideològica.

En la crítica que hem vist de Bennett hi ha un punt que és molt important en el repte que posa als nihilistes. Quan van Inwagen ens deia que la resposta que dóna el nihilista a PEC era: «mai», hi ha una qüestió que Bennett considera que és necessari clarificar i a la que el nihilista no dóna cap resposta: «quan, si és que mai, hi ha algunes coses agrupades en-tant-que-F?» (2009, 66).

2.2. Tallant: la pregunta especial per a l'agrupació

Seguint el repte que llençava Bennett als nihilistes (2009, 66), Tallant considerarà aquest punt crucial per a formular la seva pròpia crítica al nihilisme mereològic. Així com van Inwagen (1999, 21) considerava central donar resposta a PEC per al debat sobre la composició, Tallant considerarà que el nihilista, amb la seva proposta sobre els objectes materials, ha de donar resposta a una pregunta central: la *pregunta especial per a l'agrupament* (PEA): «quan és veritat que “ $\exists x$ els x s dels quals estan agrupats en-tant-que-F?”»¹⁴ (2014, 1513). Tallant dirigirà la seva crítica cap al nihilisme mereològic

¹³ Traducció pròpia.

¹⁴ Traducció pròpia.

argumentant que el nihilista no pot donar cap resposta decent a PEA, i donat que les expressions «existeixen simples agrupats en-tant-que-gats» resulten essencials per a poder explicar perquè afirmem proposicions com «existeixen gats», hem de concloure que el nihilisme mereològic és fals (2014, 1513-1514).

Per una banda Tallant considerarà que el nihilista no pot oferir cap resposta decent a PEA (2014, 1515-1517), tot i que no centraré la discussió en aquest punt, sinó en la convergència amb Bennett (2009). Tallant (2014, 1523) segueix remarcant igual que Bennett (2009, 63), que el nihilisme no és una proposta tan simple com els seus defensors consideren. Tallant ens diu que el nihilista necessita més complexitat ideològica que aquell que creu en la composició, ja que hem de reemplaçar cada proposició del tipus «aquests simples componen un F» per una altra del tipus «aquests simples estan agrupats en-tant-que-F» i a més a més, hem de donar una explicació a què vol dir estar agrupats en-tant-que-F de forma satisfactòria (2014, 1523), un exemple clar seria la complexitat ideològica de l'explicació nihilista dels compostos moleculars (2014, 1524). A més Tallant (2014, 1522-1523) posarà en dubte l'afirmació que anteriorment hem dit de Sider (2013, 4) segons la qual el nihilisme no necessita parlar de les relacions entre parts, ni entre parts i tot, donat que aquests tipus de relacions no són necessàries per a les teories científiques madures. Per a desmentir l'afirmació de Sider (2013, 4) podríem apel·lar a la defensa que fa Maudlin (1999, 50) sobre la importància en la mecànica quàntica de no reduir els sistemes físics únicament a les seves parts, sinó que és crucial entendre la relació entre les parts i el tot per a poder estudiar bé què és el propi sistema físic.

2.2.1. Què no funciona en aquestes crítiques? Brenner en defensa del nihilisme mereològic

Tot i que l'argumentació de Bennett (2009) i Tallant (2014) contra el nihilisme sembla ser raonable, hi ha algun nihilista que no està prou convençut de la seva validesa. És el cas de Brenner (2015, 1311-1312) que considera que Bennett i Tallant han mal entès l'esperit de l'*estratègia de la paràfrasi*. La crítica central de Brenner és que considera que quan Bennett fa la seva crítica, està assumint que el defensor de l'existència dels objectes compostos¹⁵ no té el mateix problema que ella critica als nihilistes. Si la posició del nihilista és menys simple perquè ha d'explicar els diferents arranjaments continguts en els objectes, llavors la posició del conservador es troba amb el mateix problema (Brenner,

¹⁵ Anomenarem a aquesta posició: conservadorisme.

2015, 1311). El que Brenner ens està dient és que quan el conservador diu: «existeixen cadires», s'està compromentent amb l'existència de les cadires com a objectes compostos, i al mateix temps -en un sentit més dèbil- es compromet amb la proposició: «hi ha simples agrupats en-tant-que-cadira», és per això que el conservador no pot criticar l'*estratègia de la paràfrasi* sense criticar la seva pròpia posició. El nihilista no s'inventa una nova proposició quan diu «hi ha simples agrupats en-tant-que-cadira», sinó simplement diu que accepta aquesta proposició però no que això impliqui que existeixin les cadires (com a objectes compostos) (Brenner, 2015, 1311-1312).¹⁶

No obstant, el que Brenner diu és prou controvertit, perquè no és del tot clar que quan el conservador defensa que les cadires existeixen, cregui que existeixen cadires i també simples agrupats en-tant-que-cadira, ja que aquesta última part té l'objectiu d'emfatitzar que els simples agrupats en-tant-que-cadira no composen un objecte únic. El que podem considerar és que el conservador assumeix que existeixen cadires i alhora simples agrupats en-tant-que-cadira que composen una cadira.

3. Per què el nihilisme mereològic no pot usar l'*estratègia de la paràfrasi*?

La meua crítica al nihilisme mereològic està dirigida en concret a aquells nihilistes (Caves (2018) i Cornell (2017)) que pretenen explicar les propietats emergents a través de la proposta de la instanciació col·lectiva. D'ara endavant quan em refereixi al nihilisme ho faré pensant en aquests defensors en particular.¹⁷

La meua intenció és explorar una altra forma de criticar l'*estratègia de la paràfrasi* que escapi de la crítica de Brenner. En essència seguiré l'esperit de crítica marcat per Bennett i Tallant, ja que considero que el nihilista ha d'oferir una resposta a PEA i que de fet en pot donar una, però aquesta no és satisfactòria pels seus propis interessos ontològics, ja que no pot utilitzar les expressions de l'*estratègia de la paràfrasi* sense, al mateix temps, minar la seva pròpia proposta. La diferència que considero és que el nihilista quan fa ús

¹⁶ No crec que tots els defensors del conservadorisme tinguin el problema que Brenner ens comenta. Per raons d'espai no entraré en la discussió d'aquest punt, però els monistes hilemòrfics com Marmodoro (2013) que defensen l'existència dels objectes ordinaris i que aquests estan compostos d'una forma substancial i matèria prima, consideren que l'existència del gos subsumeix l'existència dels nivells més baixos com els àtoms, molècules, etc.

¹⁷ Per ara em reservo de dir si la meua crítica es pot aplicar igualment al nihilisme mereològic en general, ja que Cornell (2017, 5) ens afirma que el nihilista es compromet *només* amb l'existència dels simples, pel que podríem remarcar que únicament han tingut en compte l'aspecte material i no el formal sobre què és allò que existeix en el món.

d'aquestes expressions s'està compromentent amb l'existència d'objectes compostos, i justament són aquests tipus d'objectes dels que el nihilista pretén negar la existència. Per això l'*estratègia de la paràfrasi* tira per terra la pròpia postura nihilista.

3.1. Escenari filosòfic

Per dirigir la nostre crítica al nihilista, pensem en un escenari on: el Marc i la Mar són dos companys de la mateixa Facultat. En Marc creu en l'existència dels objectes compostos, mentre que la Mar creu que només existeixen els simples. No obstant, ambdós comparteixen la passió i cura cap els animals i fora del seu àmbit acadèmic realitzen feines en una protectora d'animals. Actualment en la protectora estan cuidant d'un gos, un gat, i acaben de comprar una olivera per tenir una mica de vegetació a l'espai obert que hi ha a la protectora on els animals poden jugar. Acabem de dir que en Marc i la Mar assumeixen diferents ontologies, cadascú considera diferent el domini de coses que existeixen al voltant d'ells. En Marc es compromet amb l'existència del gos, del gat, de l'olivera, de la Mar i ell mateix. Mentre que la Mar, considera que només hi ha simples, però el que passa és que estan agrupats de diferents formes i depèn de la manera en que estiguin agrupats poden, o no, instanciar col·lectivament certes propietats, el que existeix són: simples agrupats en-tant-que-gos, en-tant-que-gat, en-tant-que-olivera, en-tant-que-Marc...

3.2. Distingint què existeix en el món

El punt que vull remarcar és: com fan en Marc i la Mar per distingir entre diferents objectes al món?

En el cas d'en Marc és prou fàcil: el gos és un objecte únic diferent del gat com un altre objecte únic, etc. Ara bé, com fa la Mar per distingir entre els objectes al seu voltant? Per una banda, la Mar considera que només existeixen simples, que no hi ha objectes compostos al món, però hi ha propietats emergents que els simples instancien col·lectivament. La Mar distingeix entre els simples agrupats en-tant-que-gat i els simples agrupats en-tant-que-gos. Però a què és deguda aquesta distinció?

Podríem dir que la diferència resideix en els simples, que els simples que estan agrupats en-tant-que-gat són diferents dels simples agrupats en-tant-que-gos, però fàcilment podem imaginar un escenari en el que els simples que estan agrupats en-tant-que-gat en

un temps t_1 , els podem reagrupar i convertir-los en simples agrupats en-tant-que-gos en un temps t_2 . Llavors, si la diferència no resideix en el simples, en què resideix?

Sembla ser que la Mar distingeix entre els simples agrupats en-tant-que-gat i en-tant-que-gos en virtut de les diferents propietats emergents que posseeixen, mentre que els primers instancien col·lectivament la propietat emergent de miolar, els segons instancien col·lectivament la de bordar. Ara bé, les propietats emergents, per al nihilista, es donen en base a la manera en que els simples instancien col·lectivament determinada propietat, pel que la manera en que aquests simples s'agrupen resulta de vital importància. Així, si els simples mateixos no ens permeten marcar la diferència entre els simples agrupats en-tant-que-gat i en-tant-que-gos, sembla que l'opció disponible és dir que la diferència resideix en la manera en que organitzem els simples. Depenent de l'*arranjament* que donem als mateixos simples, obtenim diferents coses, diferents instanciacions col·lectives que són portadores de propietats emergents diferents.

La manera per distingir les coses resideix en la forma en que s'estructuren els simples, en la correcta organització conjunta que prenen, i això no sembla ser problemàtic per als nihilistes. No obstant, considero que això és la seva perdició. La noció d'*arranjament* per al nihilista és quelcom sense càrrega ontològica, tot i semblar ser l'element clau per a poder diferenciar les diferents coses existents al món.

El nihilista no pot sostenir la conjunció de (a) no existeixen objectes compostos, només simples i (b) l'*estratègia de la paràfrasi* ens permet referir-nos als objectes ordinaris sense comprometre'ns amb l'existència d'objectes compostos. Per què? Imaginem un món possible M_1 on existeixen només quatre simples, és a dir, $M_1 = \{s_1, s_2, s_3, s_4\}$ on, per una banda, s_1 i s_2 estan organitzats en-tant-que-gat, i per una altra banda, s_3 i s_4 estan organitzats en-tant-que-gos¹⁸. Els dos primers simples instancien col·lectivament les propietats emergents dels felins, i els altres dos simples instancien col·lectivament les propietats emergents dels canins. Per al nihilista, no és suficient amb apel·lar als simples per distingir què coses existeixen en M_1 , sinó que hem d'apel·lar a *com* estan organitzats aquests simples. La distinció radica en els diferents *arranjaments*, depenent de la correcta col·locació i estructuració d'aquests simples *conjuntament* poden arribar a instanciar col·lectivament diferents propietats. Ara bé, resulta intuïtiu pensar que només quelcom

¹⁸ Òbviament això és una simplificació molt gran, com s'acostuma dir, aquest món possible és sols un món de joguina.

existent ens permetrà distingir què hi ha al món. Aleshores, l'*arranjament* ha de ser quelcom existent, però què és exactament?

3.3. Objectes compostos derivats de l'*estratègia de la paràfrasi*

A l'anterior pregunta, els nihilistes tenen dues opcions disponibles: (i) l'*arranjament* és un altre simple existent que agrupa els simples en diferents formes, o (ii) l'*arranjament* és quelcom diferent dels simples, una entitat d'una categoria diferent que agrupa els simples de diverses formes. L'opció (i) no sembla ser viable, ja que considerar que l'*arranjament* és un simple que ordena i agrupa als altres simples sembla quelcom descabellat, ja que si tots els simples s'estenen a l'espai de la mateixa manera (ja que tots són entitats sense parts), com un simple agruparia i estructuraria simples de la seva mateixa mida? Així sembla ser que hem de considerar l'opció (ii) com a única via possible. Però quina classe de cosa és exactament aquest *arranjament* que agrupa els simples en-tant-que-F? És intuïtiu pensar que no és quelcom material, sinó més aviat quelcom formal, una classe d'estructura que uneix els simples en determinades formes. Podem dir que els *arranjaments* són els components formals dels objectes materials.¹⁹

Quan el nihilista utilitza expressions com «simples agrupats en-tant-que-gat», necessita comprometre's amb l'existència de dues entitats diferents: per una banda els simples, i per una altra banda l'*arranjament*, i que ambdues són necessàries per a fer les diferents organitzacions que els simples poden sofrir. Ara bé, si necessitem ambdós: simples i *arranjament*, no significa això que tant els simples com l'*arranjament* per si sols són insuficients per a explicar les expressions «simples agrupats en-tant-que-F»? Però, si això és així, no podríem dir que els simples i l'*arranjament* són parts pròpies de «simples agrupats en-tant-que-F»? Aleshores, el nihilista es troba en una posició prou dolenta. El nihilista comet l'error de pensar que l'*arranjament* és quelcom ontològicament insignificant, però no és així, ja que resulta ontològicament rellevant perquè ens permet distingir què existeix en el món. Hem de considerar que aquest *arranjament* és una part necessària per la formulació de «simples agrupats en-tant-que-F» i que necessita de simples per a poder organitzar-los.

Si els simples i l'*arranjament* són parts pròpies d'allò al que els nihilistes es refereixen quan parlen de «simples agrupats en-tant-que-F» sembla obvi deduir d'això que aquesta

¹⁹ Cf. Defensors dels components formals (Koslicki, 2008, 2018); (Paul, 2002).

entitat és un objecte compost. Té una part material: els simples, aquelles entitats sense parts, i també té una part formal²⁰: l'*arranjament*, el qual és l'organització d'aquells simples que els hi dóna un lloc específic a uns respecte dels altres per a que tinguin un sentit conjunt. Al cap i a la fi, el nihilista s'està comproment amb l'existència d'objectes compostos. Així que o bé abandona l'*estratègia de la paràfrasi*, amb el risc de no poder referir-se ni explicar l'ontologia ordinària, o bé ha de comprometre's amb aquests objectes compostos.

No obstant, el nihilista podria replicar-me dient que la seva proposta no es compromet amb que allò que existeix es redueix únicament als simples, sinó que també admet que existeixen relacions, en un sentit molt dèbil de la paraula. Al món hi ha relacions com la de «ser més alt que», anterioritat o posterioritat, la suma mereològica de jo i l'ordinador... i, en el mateix nivell trobaríem les relacions de «simples agrupats en-tant-que-F». Aquesta última relació no té la càrrega ontològica que li estic donant amb la noció d'*arranjament*, com a part pròpia d'un objecte compost, sinó que l'estic reificant²¹. Ara bé, hem de fixar-nos que jo estic dirigint la crítica a un subconjunt de nihilistes, a Caves (2018) i Cornell (2017), que pretenen explicar les propietats emergents a través de la instanciació col·lectiva. I en aquesta versió del nihilisme, existeix una clara diferència entre les estructures de «simples agrupats en-tant-que-F» -en la versió d'instanciació col·lectiva- i les diferents relacions que hem mencionat. En aquesta versió, l'*arranjament* en forma d'instanciació col·lectiva de determinades propietats no és una relació amb una càrrega ontològica tan dèbil com pot ser la relació «ser més alt que», perquè és l'element que ens permet diferenciar les diverses entitats existents.

En aquesta versió del nihilisme és plausible considerar que els referents de les expressions «simples agrupats en-tant-que-F» contenen dos tipus de parts pròpies: l'*arranjament* com a part formal, i els simples com a parts materials. Per aquest motiu l'*estratègia de la paràfrasi* no ens serveix per a defensar el nihilisme mereològic perquè al cap i a la fi porta al compromís ontològic dels objectes compostos, que és just allò que el nihilista pretenia negar.

²⁰ Vull mantenir-me neutral en què classe d'entitat és aquesta part formal. Si bé la podem entendre com la forma (*morphé*) d'un compost hilemòrfic, no pretenc posicionar-me en si bé és una propietat/relació de caràcter universal (Loux, 2005) o individual (Brower, 2014), o si és un poder de caràcter universal (Marmodoro, 2013) o individual (Jaworski, 2016), etc. M'importa destacar la importància de la necessitat de com a mínim una part pròpia formal i una altra material, més que en la naturalesa de cadascuna.

²¹ He d'agrair a la doctora Marta Campdelcreu que em va alertar sobre aquest punt.

3.4. Encara pot funcionar la crítica de Brenner?

Anteriorment hem vist que Brenner criticava que Bennett no té en consideració que el defensor dels objectes ordinaris està ell mateix compromès amb expressions com «simples agrupats en-tant-que-F» es per això que la crítica de Bennett al nihilisme era un problema per a la seva pròpia posició. Aquest tipus de crítica és la que fa Brenner a tots els crítics amb l'*estratègia de la paràfrasi*. No obstant, la crítica de Brenner no funciona de la mateixa forma amb la meua argumentació. He defensat que el nihilista ha de comprometre's amb l'existència de components formals, els *arranjaments*, que insereixen als simples una agrupació ordenada exhibint una estructura. Brenner podria argumentar que si el nihilista ha de comprometre's amb els components formals, jo com a defensor del conservadorisme, també hauria de fer-ho i això hauria de ser un problema per a mi. No obstant, és plausible que el conservador es comprometi amb l'existència de components formals²². És per això que la meua posició queda fora de les crítiques de Brenner, ja que el conservador pot defensar l'existència de components formals i alhora que els objectes ordinaris són objectes compostos que tenen parts pròpies formals. El problema radica només en el nihilista, que pretén negar l'existència dels objectes compostos.

4. Conclusió

Hem vist què és el nihilisme mereològic, que pretén negar l'existència dels objectes compostos però que vol referir-se als objectes ordinaris per mitjà de l'*estratègia de la paràfrasi*, i ens hem centrat en aquells nihilistes, Caves (2018) i Cornell (2017), que pretenen adequar aquesta postura amb l'existència de propietats emergents. No obstant, aquesta estratègia ha estat criticada per Bennett (2009) i Tallant (2014) al·ludint a que això minaria les motivacions per adoptar el nihilisme, ja que no seria una teoria ideològicament tan simple com es podria pensar. Tot i que aquestes crítiques semblaven intuïtives, Brenner (2015) ens mostrava que el que Bennett i Tallant adjudicaven al nihilista, també estava present a les seves pròpies postures. Finalment, hem presentat una forma de criticar al nihilisme que va en la línia que marcava Bennett, però que opta per considerar que el nihilista amb l'ús de l'*estratègia de la paràfrasi* s'està compromentent amb l'existència d'objectes compostos, ja que amb aquella estratègia podem deduir que els objectes materials tenen dues parts pròpies diferents: una part material que són els

²² Cf. (Koslicki, 2008, 2018) i (Paul, 2002) per la defensa de parts pròpies formals en els objectes ordinaris.

simples, i una altra part formal que és l'*arranjament*. A més a més, un avantatge de la proposta que hem presentat, és que està exempta de la crítica de Brenner.

Així podem concloure que el nihilisme mereològic, al menys en la versió de Caves (2018) i Cornell (2017), quan pretén utilitzar l'*estratègia de la paràfrasi* per referir-se als objectes ordinaris, acaba compromentent-se amb l'existència d'objectes compostos. Això és just el que no volien, i el que consideraven la virtut de l'*estratègia de la paràfrasi*: que els permetia referir-se als objectes ordinaris sense comprometre's amb l'existència d'objectes compostos, però hem vist que això no és possible.

5. Referències

- Bennett, Karen (2009). «Composition, colocation, and metaontology», dins D. J. Chalmers, D. Manley, & R. Wasserman (eds.), *Metametaphysics*. Oxford: Oxford University Press, 38–76.
- Brenner, Andrew (2015). «Mereological Nihilism and the Special Arrangement Question». *Synthese*, 192(5): 1295-1314.
- Brower, Jeffrey (2014). *Aquinas's Ontology of the Material World: Change, Hylomorphism, and Material Objects*. Oxford: Oxford University Press.
- Bunge, Mario (1977). «Emergence and the Mind». *Neuroscience*, 2: 501-509.
- (2004). *Emergencia y convergencia. Novedad cualitativa y unidad del conocimiento*. Barcelona: Gedisa.
 - (2011). *El problema mente-cerebro. Un enfoque psicológico*. Madrid: Tecnos.
- Caves, Richard L.J. (2018). «Emergence for Nihilists». *Pacific Philosophical Quarterly*, 99 (1): 2-28.
- Contessa, Gabriele (2014). «One's a crowd: Mereological nihilism without ordinary-object eliminativism». *Analytic Philosophy*, 55(2): 199–221.
- Cornell, David (2017). «Mereological Nihilism and the problem of emergence». *American Philosophical Quarterly*, 54 (1): 77-87.
- Dorr, Cian (2003). «Merricks on the Existence of Human Organisms». *Philosophy & Phenomenological Research*, 67(3): 711-718.

- (2005). «What We Disagree About When We Disagree About Ontology», dins Mark Kalderon (ed.), *Fictionalism in Metaphysics*. Oxford: Clarendon Press, 234-286.
- Jaworski, William (2016). *Structure and the Metaphysics of Mind: How the Hylomorphism Solves the Mind-Body Problem*. New York: Oxford University Press.
- Korman, Daniel Z. (Fall 2020 Edition). «Ordinary Objects», *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Edward N. Zalta (ed.), URL = <<https://plato.stanford.edu/archives/fall2020/entries/ordinary-objects/>>.
- Koslicki, Kathrin (2008). *The Structure of Objects*. New York: Oxford University Press
- (2018) *Form, Matter, Substance*. New York: Oxford University Press.
- Loux, Michael J. (2005). «Aristotle on Matter, Form and Ontological Strategy». *Ancient Philosophy*, (25): 81-123.
- Markosian, Ned (1998). «Brutal Composition». *Philosophical Studies*, 92(3): 211-249.
- Marmodoro, Anna (2013). «Aristotle's Hylomorphism without Reconditioning». *Philosophical Inquiry*, 36(1/2): 5-22.
- Maudlin, Tim (1998). «Part and Whole in Quantum Mechanics», dins Elena Castellani (ed.) *Interpreting Bodies: Classical and Quantum Objects in Modern Physics*. Princeton: Princeton University Press, 46-60.
- Merricks, Trenton (2001). *Objects and persons*. Oxford: Clarendon Press.
- O'Connor, Timothy (2020). «Emergent Properties», *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Fall 2020 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <<https://plato.stanford.edu/archives/fall2020/entries/properties-emergent/>>.
- Paul, Laurie A. (2002). «Logical Parts». *Nous*, 36(4): 578-596.
- Sider, Theodore (2013). «Against parthood», dins Karen Bennett & D.W. Zimmerman (eds.), *Oxford studies in metaphysics* (Vol. 8). Oxford: Oxford University Press.
- Tallant, Jonathan (2014) «Against Mereological Nihilism». *Synthese*. 191: 1511-1527.
- Thomasson, Amie L. (2007). *Ordinary objects*. New York: Oxford University Press.
- Uzquiano, Gabriel (2004). «Plurals and simples». *The Monist*, 87: 429–451.
- van Inwagen, Peter (1990). *Material beings*. Ithaca, NY: Cornell University Press.